

*Resultats de l'enquesta realitzada a la web de la revista Auriga
des del 15 de desembre de 2008 al 8 de gener de 2009.*

El retorn de l'Esculapi a Empúries ha obert la veda de les reclamacions d'elements patrimonials d'alt valor simbòlic als nostres museus nacionals. Ara es reclamen les pintures de Taüll.

Pregunta:

Creus que tot el patrimoni hauria d'estar distribuït pel país, al lloc exacte on va ser trobat?

Total respostes:	146
SÍ:	68
No:	74
No sap/no contesta:	4

Comentaris (opcional):

1. No, de cap manera; el patrimoni s'ha de quedar en el Museu o entitat que el va salvar i l'ha conservat des del començament del segle passat.

Anscari Manuel Mundó
membre de l'IEC

2.

De cap manera.

1. Tornar les obres als llocs d'origen suposa desfer els museus. La pregunta és: de qui són les peces? Del Museu.(De qui són les peces del Museu de LLeida?; De qui són les peces del MNAC? De qui són les peces del Museu Marés?. Evidentment dels museus.

2. El canvi de concepte en quant al patrimoni, el canvi del concepte de fa 100 anys a ara, voldria dir que podem per això desfer la història dels museus?

3. El tema de l'Esculapi, no és el cas. És només el trasllat de l'obra d'una seu a l'altre del mateix museu.Per coherència.

Eduard Carbonell Esteller

3.

No contesto perquè no sé si 'el lloc exacte' on hom diria que hauria d'estar cada peça compta amb prou garanties de seguretat. I tenint en compte la fascinació de les màfies per paltrimoni d'altri... m'angunieja pensar en els perills d'un patrimoni massa 'escampat' (i menys en temps en què les rèpliques poden ser fidedignes i ennaltidores dels paisatges genuïns. Ignasi Riera Gassiot (Madrid).

4.

Hola, hauria de canviar molt el pais perquè això pogués ser així.

5.

No crec que hi hagin possibilitats materials raonables per mantenir-ho i per poder fer un discurs museístic, històric i temporal amb una dispersió gran de material.

6.

1. Tornar les obres als llocs d'origen suposa desfer els museus. La pregunta és: de qui són les peces? Del Museu. (De qui són les peces del Museu de Lleida?; De qui són les peces del MNAC? Evidentment dels museus. 2. El canvi de concepte en quant al patrimoni, el canvi del concepte de fa 100 anys a ara, voldria dir que podem per això desfer la història dels museus? 3. El tema de l'Esculapi, no és el cas. És només el trasllat de l'obra d'una seu a l'altre del mateix museu. Per coherència.

7. Es imposible mantener la seguridad y condiciones de mantenimiento en los lugares de origen. En los grandes museos están debidamente atendidas estas necesidades y están mucho más accesibles al público interesado. Debería mantenerse una copia en el lugar de origen-

8. Tot depèn molt de la seguretat o possibilitats de conservació al propi indret on es troben. De vegades, podrien malmatre's o perdre's si no hi han garanties suficients i llavors estarien millor en un museu.

9.

El cas d'Empúries té una justificació ja que el jaciment per sí mateix ja és molt important. Cada cas s'hauria d'estudiar tenint en compte que els museus nacionals també han de tenir elements importants.

10.

Sempre i quant aquestes mesures de seguretat no impedeixin el lliure accés visual directe sense reixes o vidres que en dificultin l'observació neta i real de la peça al seu lloc per on fou creada. Josep Sansalvador Arxiu Gavín

11.

Tenint present el panorama actual. Serem capaços de mantenir en les condicions adequades aquest patrimoni repartit per tot el territori?

12.

Deixar-ho tot al seu lloc d'origen és utòpic. A més, què vol dir exactament ell lloc d'origen? Quants metres de desplaçament són acceptables? Necessitem tenir museus nacionals que mostrin el millor del país. No tothom pot dedicar mesos a visitar-lo poble per poble...

13.

Crec que és important que el patrimoni sigui conservat per part de la institució més propera al lloc d'origen i que garanteixi millor la seva conservació, o bé en un espai gestionat per una institució cultural estable i que aporti garanties. No és tan important que estiguin al lloc exacte com que es trobin al territori. També però existeixen molts sistemes de difusió com són reproduccions de gran qualitat que poden estar al lloc original i l'obra original en la institució de referència més adequada.

14.

Sí, i a tot el món. Per tant que comencin els grans museus a tornar les peces expoliades arreu.

15.

Si apliquem el ppi. de procedència, hauríem de desmuntar els museus, doncs -al contrari dels arxius- apleguen col·leccions de forma natural (donacions, compres...). Fer un museu a cada lloc és insostenible. I no s'ha de renunciar a un gran museu nacional amb els fons més representatius. El cas de l'Esculapi és enganyós: només ha canviat de sala, passant de BCN a Empúries, dins el mateix MAC. No és "devolució"

sinó "reubicació". No pot servir de precedent. F. Xavier Menéndez. Arqueòleg i museòleg.

16.

Els museus i col·leccions arqueològiques ens permeten estalviar desplaçaments i tenir una millor visió de conjunt.

17.

Què es vol?, desmuntar tots els museus del país i desfer/ negar la història de constitució dels museus, de la museologia i de la conservació patrimonial? Aberrant!

18.

Llevat d'excepcions, trobo difícil que s'acompleixin les mesures de seguretat necessàries arreu.

19.

Crec que el patrimoni ha d'estar en el lloc més segur per a la seva conservació. Però el que ha estat recollit per diverses circumstàncies en un museu, tenim la certesa que està bé i serà conservat amb tota cura, mentre que si es torna al lloc originari calen mesures a vegades massa fortes per a la seva conservació. Se'n pot fer una rèplica, cosa que actualment és molt fàcil.

20.

No és bo ni pel país ni per les obres d'art que aquestes es trobin guardades lluny del seu origen perquè no només es centralitza la cultura sinó que es descontextualitza l'obra.

21.

Sí en casos com el plantejat, Taüll, on el context arquitectònic de les pintures encara existeix, i on té més sentit que aquestes es conservin si hi ha garanties. No cal, per exemple, objectes puntuals (ex: arqueològic, litúrgic...), que genèricament se'n pot treure més profit a museus. En tot cas, sempre cal anar cas per cas.

22.

Potser seria convenient que totes les troballes es recopilassin pels diferents i destacats museus del país, segons la comunitat autònoma.

23.

Tothom espera veure les pintures, les talles, els retaules, etc., allà on es van concebre, és molt més impactant i desperta més emocions que no pas en un fret museu allunyat del lloc on es van trobar.

24.

Penso que la descentralització cultural serà un dels factors que en el futur (esperem que pròxim) permetrà que la societat asumeixi com a propi el Patrimoni Cultural en el sentit més ample del concepte.

25.

I no sols les de seguretat, sinó també les correctes mesures de difusió i interpretació. I encara assegurar-ne la correcta gestió i conservació, i per tant vincular-lo en cas de retorns i institucions de custòdia i salvaguarda com són els Museus

26.

No necessàriament, el que ja està als museus s'hi hauria de deixar, una altra cosa és el que es trobi de nou i depenent de què sigui, Els diners val més dedicar-los a noves excavacions.

27.

Em sembla que no té cap sentit fer molts viatges per veure el que es pot trobar aplegat en un sol museu. Als llocs d'origen es pot instal·lar la millor còpia del molt. Núria Mirabet. Traductora literària.

28.

No, el cas d'Empúries no es pot generalitzar; allí hi ha un museu amb condicions i les ruïnes. El Museu d'Empúries forma part de la mateixa institució que la seu de Barcelona.

29.

Ni al lloc exacte ni al lloc proper. On els hagi deixat la Història i els focus culturals tradicionals. També fa amb la Història no retonar-los. (No autoritzo reproduir aquest comentari llevat que sigui anònimament -ni adreça de correu ni res-.)

30.

L'Esculapi hauria d'estar a on el van portar els constructurs de la pàtria.

31.

Les opcions que doneu per respondre no abasten allò que jo voldria votar. Depèn de cada cas. El de l'Esculapi em sembla perfecte perquè Empúries és un jaciment museïtzat dels més importants del país i que fa discurs de país. Les pintures de Taüll em sambla bé on estan.

32.

un comitè d'experts independents hauria de fer un informe a favor o en contra

33.

S'hauria d'evaluar quin pels seus valors simbòlics, etc i per les condicions en que es trobaran poden o han d'estar en el lloc d'origen. També va bé que algun patrimoni estigui accessible en altres llocs per facilitar que sigui conegut, estudiat, conservat, etc.

34.

El trasllat de l'Esculapi a Empúries no és cap contribució cultural, perquè ara està tan fora del context com a Barcelona. Els motius són altres: erosionar els equipaments de caràcter nacional i internacional (Museu d'Arqueologia) a canvi d'una constel·lació de museus o parcs temàtics locals, sense ambició ni projecció. Això s'alia amb el provincianisme carca que nega a Barcelona la capitalitat, mentre afavoreix la invasió de les institucions nacionalistes espanyoles (col·laboració Instituto Cervantes).

35.

Un país normal, i encara més si és petit, ha de tenir els seus museus nacionals a la seva capital. La disminució del potencial de Barcelona (museístic i altre) forma part de l'estratègia encaminada a provincialitzar (és a dir, desnacionalitzar) el país que amb tanta eficàcia porta a terme l'actual govern de la Generalitat de Catalunya.

36.

La ubicació in situ de les restes és un valor afegit als monuments i a l'entorn. A més la descentralització del patrimoni afavoreix el conjunt del país.

37

A banda de les mesures de seguretat és important que es compleixin uns criteris museístics mínims, atenent una funció pedagògica i de divulgació històrica, i integrat en una xarxa d'espais de divulgació històrica.

38.

La historia es del poble i la fa el poble. Els museus, son per els turistes i els que s'ho poden permetre, (no tothom) La cultura forma part del patrimoni d'origen.